

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201762
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8519201762.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu C. F. F., so sídlom U. XX, XXX XX V., C.: XX XXX XXX, právne zastúpený advokátom JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtka 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej U. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. G. XXX, právne zastúpená JUDr. Peter Vachan, sdvokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 3.899,49 Eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, č.k. 6Csp/90/2019-106 zo dňa 28. septembra 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Mení rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu zamietá.

II. Žalovanej priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3.480,- eur, úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.480,- eur od 30.5.2017 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobcovi priznáva náhradu trov konania v rozsahu 78,50 %, ktoré je povinná zaplatiť žalovaná, pričom o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Príloha k Občianskemu zákonníku, čl. 6 bod 1 smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, 3, § 11 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 92 ods. 8 zákona č. 231/2001 Z. z. o bankách, § 53 ods. 1 až 3, 5, 6, § 54 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 657, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalovaná a právny predchodca žalobcu obchodná spoločnosť N. I. B., a.s. dňa XX.XX.XXXX uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 4.500,- Eur. Z prehľadu splátok a úhrad bolo preukázané,

že žalovaná celkovo zaplatila právnenému predchodcovi žalobcu sumu 1.020,- Eur. Dňa 26.03.2017 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú k úhrade dlhu a upozornil ju na možnosť vyhlásiť splatnosť celého úveru. Predmetnú predžalobnú upomienku prevzala žalovaná dňa 31.03.2017. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 24.05.2017 oznámil žalovanej, že jej dlh sa stal splatným v celom rozsahu a dlžná čiastka predstavuje sumu 4.825,80 Eur. Túto skutočnosť žalovaná nerozporovala. Na základe notárskej zápisnice zo dňa 11.12.2017 došlo k spisaniu právneho úkonu Projektu rozdelenia zlúčením, na základe ktorej obchodná spoločnosť N. I. B. a.s. zanikla a nástupníckou spoločnosťou sa stala spoločnosť X. J.4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že medzi právny predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, keďže zmluva bola pripravená vopred na formulári vrátane znenia podmienok bez možnosti zasiahnuť do jej znenia žalovanou ako spotrebiteľom. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že po podaní žaloby bola pohľadávka z tejto zmluvy postúpená na iný subjekt. V prvom rade sa súd prvej inštancie zameril na to, či právny predchodca žalobcu pristúpil oprávnené k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. V čase zosplatnenia úveru boli splnené podmienky pre predčasnú splatnosť, keďže ku dňu 19.05.2017 bola žalovaná v omeškaní so zaplatením splátky viac ako tri mesiace, mysliac tým splatnosť splátky splatnej v januári 2017, ktorá bola dôvodom predčasného zosplatnenia úveru, kde právny predchodca vyzval žalovanú a upozornil ju nie v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na predčasné zosplatnenie. Podľa prehľadu splátok žalovaná nezaplatila do predčasnej splatnosti úveru ani jednu splátku a úver začala splácať až dňa 24.05.2017. Skutočnosť, že došlo k platnému zosplatneniu pohľadávky žalovaná nenamietala, preto túto skutočnosť považoval za nespornú. Keďže žalovaná na upomienku právneho predchodcu nereagovala a nedoplatok na splátkach nevyrovnala, právny predchodca žalobcu oprávnené pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 19.05.2017. Vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii uviedol, že z notárskej zápisnice je evidentné, že spoločnosť N. I. B., a.s. zanikla na základe rozdelenia zlúčením s tým, že jej právnymi nástupcami sa stali spoločnosti X. J., skrátene X., R. a X. G., R.. V zmysle uvedeného X., R. pokračovala v prevádzkovaní tzv. ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti. Všetky právne úkony vykonané zanikajúcou spoločnosťou ostali platné a účinné i vo vzťahu k nástupníckej spoločnosti a požiadavku ustanovenú § 92 ods. 8 zákona o bankách považuje za splnenú. Na uvedenej skutočnosti nič nemení ani to, že X., a.s. postúpila pohľadávku v priebehu súdneho konania na žalobcu. Opätovné vyzývanie veriteľa na zaplatenie dlžnej sumy je nelogické a navyše spôsobilé premičať dlh dlžníka. Na základe uvedeného mal za to, že je daná aktívna vecná legitímácia.

5. Vo vzťahu k skúmaniu bonity uviedol, že z uvedených údajov je zrejmé, že ich hodnovernosť je minimálne pochybná, keďže nie je možné, aby dlžník, ktorý mal jediný príjem zo starobného dôchodku (vdova), mal celkové výdavky iba 30,- Eur mesačne, pritom býva vo vlastnom dome. Taktiež poukázal na to, že v tomto ohľade nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, resp. majetková situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca - právny predchodca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Splnenie odbornej starostlivosti znamená nie len povinnosť veriteľa zistiť majetkové pomery dlžníka, teda jeho príjmy a výdavky, na základe jeho vyjadrenia, ale tieto skutočnosti taktiež aj preveriť, pričom aj množstvo sporov, ktoré vedie žalobca, resp. jeho právni predchodcovia svedčí o tom, že bonita dlžníkov v týchto prípadoch nie je dostatočne skúmaná a hlavne nie je preverovaná, keďže žalobca je nútený v mnohých prípadoch uplatňovať svoje nároky súdnou cestou. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že bonita žalovanej nebola posúdená s odbornou starostlivosťou a žalobca vychádzal iba z tvrdení žalovanej bez preverenia reálnych výdavkov. Nebol predložený ani žiaden doklad, ktorý by preukazoval príjem žalovanej, čo má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkový. Vo vzťahu k úroku uviedol, vo výške 19,90% uviedol, že je toho názoru, že tento je v rozpore s dobrými mravmi. Dohodnutá výška úrokov uvedená v zmluve podstatne (viac ako 2,5 krát) prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci december 2016. Nebankový subjekt pri poskytovaní úverov síce podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je zmluva neplatná. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 4.500,- Eur, pričom žalobcovi zaplatila sumu 1.020,- Eur, preto zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 3.480,- Eur (4.500 - 1.020) spolu so zákonnými úrokmi z omeškania od 30.05.2017, keďže k tomuto dátumu bola už žalovaná nepochybne v omeškaní s plnením svojho dlhu. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

6. O trovách konania rozhodol tak, že v danom prípade bol v konaní úspešnejší žalobca (úspech žalobcu 89,25 % proti úspechu žalovanej 10,75 % - čistý úspech žalobcu 78,50 %), avšak len čiastočne, preto o

trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 78,50 % podľa miery jeho úspechu v konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

7. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, a to proti výroku I. a III.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Uviedla, že súd správne vyhodnotil zmluvu o úvere za bezúročnú a bez poplatkov aj z toho dôvodu, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou, pričom z dikcie daného ustanovenia vyplýva pre veriteľa aj ďalšia sankcia, resp. povinnosť v zmysle ktorej veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, pričom poukázala aj na závery rozhodnutí Krajského súdu v Žiline a Ústavného súdu Českej republiky. Vzhľadom na uvedené tak žalobca nebol oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlhu, čo má za následok, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné považovať za neplatné, čo má za následok nepreukázanie výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. A keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nenastala ešte konečná splatnosť úveru, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné považovať za neplatné, preto došlo k postúpeniu tzv. nezosplatneného, živého úveru, čo je v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Poukázala na znenie § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, a to, že žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu do jej dispozičnej sféry, preto neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu. Taktiež poukázala na to, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Uviedla, že z tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že sa vzťahuje na banku alebo pobočku zahraničnej banky, pričom právny predchodca žalobcu bol nebankovým subjektom, a teda sa na ňu nevzťahovalo toto ustanovenie a poukázala tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne. Podľa jej názoru je právne irelevantné, že dorúčením žaloby bolo preukázané doručenie predžalobnej upomienky, ktorú je podľa názoru súdu možné považovať za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z uvedeného dôvodu žalobca nepreukázal, aby právny predchodca postupoval v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže nepredložil výzvu, preto v danom konaní nemá aktívnu vecnú legitímáciu, na ktorú je konajúci súd povinný prihliadať ex offa. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a to tak, že vo zvyšnej časti zamietne žalobný návrh a prizná jej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že napadnuté rozhodnutie považuje v celom rozsahu za vecne správne a je toho názoru, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím, ktoré je tak vecne správne sa v plnej miere stotožňuje. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v žalovanej napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil.

9. Žalovaná sa k podanému vyjadreniu žalobcu nevyjadrila.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť

daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

13. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 C.s.p.. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

14. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Odvolací súd zistil, že došlo k naplneniu tejto odvolacej námietky, keďže súd prvej inštancie síce aplikoval správny právny predpis na predmetný prípad, ale tento nesprávne aplikoval.

15. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

16. Súd prvej inštancie po preskúmaní spisu dospel k záveru, že v predmetnom prípade je poskytnutý úver postihnutý sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti, pretože pred poskytnutím spotrebiteľského úveru nebola skúmaná bonita žalovanej dostatočným spôsobom. S uvedenými závermi sa žalovaná ako odvolateľka síce stotožnila, avšak mala za to, že konanie žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu je postihnutelné aj ďalšou sankciou, a to nemožnosťou požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, čo malo v konečnom dôsledku za následok to, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v tomto spore. Odvolací súd preto preskúmal postup a závery súdu prvej inštancie s ohľadom na žalovanou vznesené odvolacie námietky.

17. Zákon o spotrebiteľských úveroch platný v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) upravoval v § 7 ods. 1 povinnosť veriteľa pred uzavretím alebo zmenou spotrebiteľskej zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. V prípade, ak veriteľ túto svoju zákonnú povinnosť zanedbá, zákon sankcionuje takéto konanie v zmysle § 11 ods. 2 nemožnosťou vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Zákon v tejto súvislosti ustanovuje tiež, že v prípade ak dôjde k hrubému porušeniu § 7 ods. 1, v takom prípade zákon sankcionuje takéto konanie

veriteľa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Za hrubé porušenie povinnosti sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je.

18. Zákon o spotrebiteľských úveroch ukladá veriteľovi pri skúmaní bonity klienta postupovať s odbornou starostlivosťou, pričom zákon neuviedol zákonnú definíciu tohto pojmu. Aj napriek absencii takejto zákonnej definície možno vychádzať z toho, že odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka a nepochybne kľúčovou je aj pri skúmaní bonity klienta využívať aj verejne dostupné informácie, ako napr. štátom zverejňované údaje o životnom minime, existenčnom minime a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

19. Vzhľadom na uvedené ustanovenie možno od žalobcu ako veriteľa požadovať preukázanie bonity klienta, teda v uvedenom prípade bolo na žalobcovi ako veriteľovi, aby preukázal, že si svoje povinnosti, resp. že jeho právny predchodca si svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov splnil, teda, že si v uvedenom prípade splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

20. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že právny predchodca žalobcu pri skúmaní bonity žalovanej vychádzal len z údajov uvedených v samotnej zmluve, teda z údajov o tom, že žalovaná je vdova, poberá starobný dôchodok priemerne vo výške 390,- Eur, býva vo vlastnom dome, nemá mesačné finančné náklady (napr. zo splátky úveru, hypotéky a lízingu), avšak má iné mesačné výdavky (napr. sipo, náklady na bývanie, telefón) vo výške 30,- Eur. Odvolací súd obdobne ako súd prvej inštancie však má za to, že len z týchto údajov nemohol žalobca úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalovanej. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že len z týchto údajov, ktoré žalovaná uviedla pri podpise zmluvy nemohol žalobca, resp. jeho právny predchodca zistiť celkovú finančnú situáciu žalovanej, teda takýto postup žalobcu nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie žalobcu bolo považované za skúmanie bonity žalovanej, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovanej, ako napr. jej celkovú zadlženosť, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej potrebnej pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovanej splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené je tak možné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie o tom, že uzatvorená spotrebiteľská zmluva je postihnutá sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Odvolací súd však poukazuje na to, že spomínané ust. § 7 ods. 1 v spojení s 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch ešte upravuje, že v prípade, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, nie je v prvom rade oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, na čo správne poukázala v podanom odvolaní žalovaná. Z uvedeného tak vyplýva, že v predmetnom prípade okrem toho, že poskytnutý úver bol postihnutý sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti, právny predchodca žalobcu nemohol platne vyhlásiť jeho predčasnú splatnosť a mohol sa tak účinne domáhať len zaplatenia nevrátenej dlžnej istiny spotrebiteľského úveru, a to však len tých splátok, ktoré boli splatnými ku dňu podania žaloby. Z uvedeného dôvodu tak možno prisvedčiť námietke žalovanej, že právnym predchodcom žalobcu vyhlásenie pohľadávky za predčasne splatnú nebolo platné.

22. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie ďalej vyplynulo, že žalovaná uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu s nebankovou spoločnosťou N. I. B., R., ktorá zanikla na základe rozdelenia zlúčením, pričom jej právnym nástupcom, na ktorého prešla aj predmetná pohľadávka voči žalovanej, bola spoločnosť X. J. skrátený názov X., R., ktorá však už mala postavenie bankového subjektu. V priebehu prvoinštančného konania bola medzi spoločnosťou X., R. a žalobcom uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok, ktorej predmetom bola opätovne aj pohľadávka, ktorá je uplatňovaná v tomto

konaní. Ako správne už poukázal súd prvej inštancie, na to, aby došlo k platnému postúpeniu bankovej pohľadávky bolo potrebné dodržať postup, a teda obligatórne náležitosti v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia zmluvy (ďalej len „Zákon o bankách“).

23. Zákon o bankách predstavuje lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, ktorý čo sa týka inštitútu cesie sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Odvolací súd poukazuje na to, že v predmetnom prípade síce pohľadávka vznikla voči nebankovému subjektu, avšak následne prešla na bankový subjekt, ktorý pri postúpení pohľadávok je povinný dodržiavať taktiež podmienky a pravidlá upravené v Zákone o bankách. V zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť predmetom postúpenia iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (i) splatnou (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej (ii) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky (iii) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené kumulatívne v čase postúpenia pohľadávky.

24. Zo znenia ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že druhá obligatórna podmienka pre platnú cesiu bankovej pohľadávky je písomná výzva banky, ktorá má byť klientovi banky doručená a napriek tejto písomnej výzve je klient banky v kvalifikovanom omeškaní (nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní). Až po preukázaní, že klientovi banky bola takáto výzva zo strany banky doručená, prichádza do úvahy postúpenie bankovej pohľadávky, zodpovedajúcej omeškanému záväzku inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Písomná výzva, ktorá spĺňa vymedzené kritériá je základným predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie však nevyplývalo, aby žalobca, resp. jeho právny predchodca predložil takýto dôkaz v konaní, preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal splnenie tejto obligatórnej podmienky uvedenej v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca v priebehu konania síce predložil Oznámenie o postúpení pohľadávky, rovnako predložil aj dôkaz o zasielaní uvedeného oznámenia žalovanej, avšak uvedené nemožno považovať za dôkaz o zasielaní písomnej výzvy žalovanej v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Písomné oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky adresované žalovanej, tak nemožno považovať za takú výzvu, ako má na mysli citované ustanovenie, a ani ju nenahrádza.

25. Podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách ďalej vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7 Zákona o bankách) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“

26. Odvolací súd uvádza, že pre splnenie podmienky písomnej výzvy bolo nevyhnuté, aby takáto výzva bola nielen vyhotovená, ale aby bola žalovanej aj reálne odoslaná a doručená. Vzhľadom na to, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal splnenie tejto obligatórnej podmienky, možno konštatovať, že prvá podmienka pre platné postúpenie bankovej pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nebola splnená. Vzhľadom na uvedené teda možno konštatovať, že predmetná pohľadávka nebola zo strany právneho predchodcu žalobcu platne postúpená (uvedené platí aj vo vzťahu k už splatným, t.j. dospelým splátkam), a to má za následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, čo správne namietala žalovaná v podanom odvolaní.

27. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. Zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky splatnej za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy už spomínaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z dôvodu, že tieto skutočnosti v prejednávanej veci preukázané neboli, odvolaciemu súdu neostávalo nič iné ako podanému odvolaniu vyhovieť a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť.

28. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalobu v časti zaplata sumy 3.480,- Eur s prísl. zamietol.

29. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 C.s.p., § 262 ods. 1, 2 C.s.p., § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovaná bola v konaní úspešná a žalobca úspešný nebol, pričom odvolací súd nezistil dôvody na aplikáciu § 257 C.s.p., preto súd nárok na náhradu trov prvoinštančného konania

a odvolacieho konania priznal v plnom rozsahu žalovanej voči žalobcovi. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).